

Regeringskansliet
Kulturdepartementet

**Remissvar över promemorian En moderniserad
taltidningsverksamhet (Ds 2024:22), dnr Ku2024/01068**

Sammanfattning

Vi välkomnar utredningens förslag som öppnar upp för fler tillgångs- och spridningsformer av inläst material och information till personer med syn- eller annan läsnedsättning som därmed får bättre och mer omfattande tillgång till nyheter, medier och samhällsinformation, vilket kan förbättra deras möjligheter att delta i samhällslivet på lika villkor som andra.

Kommunens taltidning (Karlskronas Taltidning)

Vi delar bedömningen att många, inte minst personer med funktionsnedsättning, under en överskådlig framtid inte kommer att kunna, eller vilja, använda datorer eller smarta telefoner. Då behövs alternativ som fungerar för alla, för att ha möjlighet uppnå information och delaktighet på lika villkor, oavsett funktionsnedsättning.

Karlskronas Taltidning välkomnar särskilt att definitionen på taltidning som föreslås ingå i taltidningstjänsten breddas till att även omfatta kommuntaltidningar (sid 40–41, 50–52). Viktig information från stat, region och kommun kommer att göras tillgänglig i taltidningstjänsten, vilket kommer säkerställa att personer med synnedsättning får tillgång till kritisk information i händelse av kriser. Nyheter behöver komma ut fort för att behålla sin aktualitet – det visade inte minst coronapandemin.

Idag lyssnar majoriteten av prenumeranterna på taltidningen via cd, som delas ut som blindskriftsförsändelse med Postnord. I takt med att cd-formatet blir äldre och postutdelningen tar allt längre tid behövs ett digitalt alternativ för framtiden.

Folkbiblioteken i kultur-och fritidsförvaltningen

Vi på Biblioteken i Karlskrona ser mycket positivt på underlaget till förslag i promemorian, framför allt utifrån följande perspektiv:

Ger personer med synnedsättning ökad tillgång till större utbud av medier, nyheter och information

Genom att inkludera fler typer av medier får personer med synnedsättning tillgång till ett större utbud av nyheter, samhällsinformation och läsning. Att MTM distribuerar taltidning via spelare ger även möjlighet för låntagare inom denna målgrupp att använda bibliotekets tjänst "Talboken kommer" i samma spelare.

Detta ligger helt i linje med vårt uppdrag enligt bibliotekslagens (2013:801) §2: Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Användarvänlighet och förbättrad likvärdighet

Förslaget ger bättre likvärdig tillgång till tjänsten Talboken kommer och Legimus utbud genom att spelaren som MTM kan tillhandahålla för taltidning kan användas även till detta ändamål. För icke vana användare av digitala verktyg (som smartphone och digitala "plattor") innebär tjänsten Talboken kommer i nuläget att man som låntagare behöver skaffa en dagstaltidningsprenumeration för att få tillgång till en spelare. Detta kan vara kostsamt och leder till ojämlik tillgång till bibliotekets tjänster för målgruppen med synnedsättning. Att MTM kommer att tillhandahålla nödvändig utrustning och internetabonnemang kostnadsfritt, gör det enklare för användare att ta del av taltidningstjänsten och därmed också andra medier. Förslaget leder därmed till bättre teknikneutralitet och likvärdighet.

Information, stöd och utbildning

Genom att MTM tar över distributionen av kommuntaltidningar, ser vi att användarna får en mer enhetlig och effektiv tjänst. Detta inkluderar tillgång till modernare utrustning och bättre användarstöd. Om MTM kommer att genomföra informationsinsatser för att öka medvetenheten om taltidningstjänsten och uppmuntra fler nyhetsmedier att starta utgivning av taltidningar tror vi att detta kan leda till ett ännu bredare utbud av tillgängliga medier.

Utmaningar vi ser skulle kunna vara:

- Övergången till en ny förordning skulle kunna innebära initiala administrativa utmaningar och behov av nya bedömningar.
- Man kan tänka sig att det kan innebära tekniska utmaningar för användarna så därför viktigt att MTM har stöd- och informationsinsatser.

- Myndigheten MTM behöver säkerställa att resurser finns för att hantera nya tjänsten enligt förslaget.

Karlskrona 2025-01-27

Per Görloff
Förvaltningschef

I handläggningen har taltidningsredaktör Katarina Möller och enhetschef biblioteken Anna Holmberg deltagit.